

Ainekava: Informaatika

Õppeaine: Infotehnoloogia, tundide arv 1 (65 minutit) , klassid: 7.-8. klass.

Informaatika õpetamise üldeesmärk on tagada põhikooli lõpetaja info- ja kommunikatsioonivahendite rakendamise pädevused igapäevase töö- ja õpikeskkonna kujundamiseks eelkõige koolis, lähtudes igapäevase arvuti- ning internetikasutaja vajadustest. Informaatikat õpetatakse 3 kooliastmes 1 tund nädalas – 35 tundi õppeaastas.

Informaatika õpetamise põhimõteteks põhikoolis on:

- 1) elulähedus: näited, ülesanded jm võetakse õpilasele tuttavast igapäevaelust (kool, kodu, huvitegevus, meedia);
- 2) aktiivõpe ja loomingulisus: eelistatakse õpilasi aktiivistavaid ning loomingulisust esiletoovaid õppemeetodeid;
- 3) uuenduslikkus: läbiva teema „Tehnoloogia ja innovatsioon” vaimus eelistatakse uuenduslikke tehnoloogiaid ning lahendusi;
- 4) ühisõpe: nii informaatikatundides kui ka kodutööde puhul on eelistatud koostöös õppimise meetodid;
- 5) teadmusaloo: uut teadmist õpitakse üheskoos luues, mitte vananenud infot meelde jättes; 6) vaba tarkvara ja avatud sisu: võimaluse korral eelistatakse kommertstarkvarale vaba tarkvara;
- 7) turvalisus: kool tagab õpilastele turvalise veebipõhise töökeskkonna ning propageerib ohutuid käitumisviise võrgukeskkonnas;
- 8) lõimitus: õpiülesannetes (nt referaatides, esitlustes) kasutatakse teiste õppeainete teemasid; Informaatika ainekavaga luuakse eeldused integreerida tehnoloogiat ja uuenduslikkust läbiva teemana teistesse õppeainetesse. Informaatika ainekäsitus on tavapärast kontsentriiline, varem õpitu juurde tullakse igas järgmises kooliastmes uuesti süvendatult tagasi. Põhirõhk on praktilisel arvutikasutusel õppides erinevaid õppeaineid.

Informaatikaklassis on õpilasele tagatud järgmiste vahendite kasutamine:

- 1) igal õpilasel on eraldi arvutitöökoht;
- 2) arvutiklassis on dataprojektor;
- 3) failide salvestamise võimalus võrgukettale või kooli pakutavasse/toetatud veebikeskkonda;
- 4) lisaseadmete (printer, mälupulga) kasutamise võimalus;
- 5) juurdepääs infosüsteemidele (e-kool, veebipõhine sisuhaldussüsteem, rühmatöökeskkond);
- 6) arvutiklassis on sundventilatsioon ja aknakatted;
- 7) isikutunnistuse kasutamise võimalus (kaardilugejad);
- 8) kõrvaklapid ja mikrofonid;

7. klassi õpitulemused	8. klassi õpitulemused
<ul style="list-style-type: none"> ● Kasutab arvuti progrmme tekstide(nt kuulutusi, plakateid, referaate) vormistamisel, jälgides tekstitöötuse põhireeglei; ● otsib internetist ja kopeerib tekstifaile või esitluse erinevas formaadis algmaterjale; ● oskab tekstifaile vajaduse korral töödelda, pidades kinni intellektuaalomandi kaitse headest tavadest; ● viitab ja taaskasutab internetist ning muudest teabeallikatest leitud algmaterjali korrektselt, hoidudes plagiaadist; ● mõistab internetist leitud info kriitilise hindamise vajalikkust; ● oskab hinnata teabeallikate objektiivsust ning leiab vajaduse korral sama teema kohta alternatiivset vaatenurka esindavaid allikaid; 	<ul style="list-style-type: none"> ● Vormindab korrektselt referaadi järgmised osad: tiitelleht, automaatselt genereeritud sisukord, sissejuhatus, peatükid, alampeatükid, joonised, tabelid, päis, jalus, kokkuvõte, kasutatud kirjandus ja lisad; ● salvestab valmis referaadi eri formaatides (doc, odt, pdf), pakib faili kokku, saadab selle e-posti teel manusena õpetajale, laeb veebikeskkonda ja prindib selle paberile; ● kasutab pilditöötlust ja vektorgraafikat plakatite, kaartide, kuulutuste jms kujundamisel, kasutades vabavaralisi ja veebipõhiseid programme (Inkscape); ● lahendab 3D modelleerimisülesandeid (Tinkercad), väärtustades loovust ja mitmekülgseid lahendusi; ● kasutab autentimisel ja digiallkirjastamisel isikutunnistust; ● kasutab kodanikuportaali eesti.ee

- oskab vilunult kasutada operatsioonisüsteemi graafilist kasutajaliidest (muudab akende suurust, töötab mitmes aknas, muudab vaateid, sordib faile);
- oskab tööd salvestada ettenähtud kohta;
- oskab leida ja avada salvestatud faili uuesti, salvestab selle teise nime all;
- oskab kopeerida faile ühest kohast teise;
- oskab võrrelda faili suurust vaba ruumiga andmekandjal;
- oskab koostada teksti, diagramme, pilte, audiot, videot ja tabeleid sisaldava esitluse etteantud teemal;
- teab kuidas kujundada esitluse loetavalt ja esteetiliselt, lähtudes etteantud kriteeriumitest;
- oskab etteantud andmestiku põhjal koostada andmetabeleid, sagedustabeleid ja sobivat tüüpi diagramme;
- teab arvuti vääramisest tekkida võivaid ohte oma tervisele;
- oskab oma igapäevatoos arvutiga neid ohte vältida;
- oskab kaitseb enda virtuaalset identiteeti väärkasutuse eest;
- teab ja oskab kanda arvutisse fotosid, videoid ja helisalvestisi;
- oskab ühendada turvaliselt arvuti külge erinevaid lisaseadmeid;
- oskab eristada keskkondade turvasemeid ning arvestab neid veebikeskkonda kasutades;
- teab infootsingu erinevad võtted ja vahendid;
- oskab veebikeskkondadesse kasutajaks registreeruda, kasutajaprofiili luua;
- teab kuidas kasutada Scratchi;

- leiab omavalitsuse veebilehelt vajalikud e-teenused;
- rakendab eelmise kooliastme informaatikakursuses õpitud arendusprojekti tehes;
- võrdleb kaht etteantud veebipõhist teabeallikat sobivuse, objektiivsuse/kallutatuse ja ajakohasuse aspektist;
- etteantud teemal kodulehe valmistamine ja avalikustamine;
- joonistusprogrammi Inkscape kasutamine;
- reflekteerib oma õpikogemust;
- kasutab Scratchi graafilist programmeerimiskeelt, mille abil on lihtne ja huvitav koostada interaktiivseid lugusid, mängu ja animatsioone;
- loob antud keskkonnas on erinevaid lugusid, ülesandeid ja mängu ning jagab tehtud töid teistega.

7. klassi lahti kirjutatud õpitulemused	Õpitulemuste saavutamist toetav hindamine		Seos üldpädevuste ja läbivate teemadega kooli õppekava järgi
	hindamiskriteeriumid	kasutatud hindamismeetodid ja -mudelid	
<p><i>Lahtikirjutus lähtudes õpitulemustest.</i></p> <p><i>Mõistab, oskab, teab, väärtustab, tunneb, kujundab?</i></p>	<p><i>Mis on antud õpitulemuse hindamiskriteeriumid?</i></p> <p><i>Kasutab, osaleb, teeb, rakendab, eristab, kirjeldab, loeb, kirjutab, analüüsib, käitub, esitab, vormistab, põhjendab, võrdleb, nimetab, jutustab, arutleb, moodustab, seletab, sooritab?</i></p>	<p><i>Kuidas õpitulemust hinnatakse?</i></p> <p><i>Milliseid hindamismeetodeid kasutatakse?</i></p> <p>Mudelid: <i>Sõnaline/täheline, suuline/kirjalik, jutustamine/kirjutamine, individuaalne töö/paaristöö/rühmatöö, enesehindamine/tagasiside;</i></p> <p>Meetodid: <i>iseseisev töö, praktiline töö, õpimapp, laboratoorne töö, katse, uurimus, intervjuu, etteütlus, esitus, kirjand, lünktekst, ümberjutustus, kompositsioon, teose esitus, küsimustele vastamine, töövahendite hooldus</i></p>	<p><i>Kuidas seostan õpitulemuse õppekavas kirjeldatud üldpädevuse ja läbivate teemadega?</i></p> <p><i>Läbiv teeme tuleneb valitud õppematerjalist.</i></p>

<ul style="list-style-type: none"> ● Kasutab arvuti progrmme tekstide(nt kuulutusi, plakateid, referaate) vormistamisel, jälgides tekstitöötuse põhireeglei; ● otsib internetist ja kopeerib tekstifaile või esitlusse erinevas formaadis algmaterjale; ● oskab tekstifaile vajaduse korral töödelda, pidades kinni intellektuaalomandi kaitse headest tavadest; ● viitab ja taaskasutab internetist ning muudest teabeallikatest leitud algmaterjali korrektselt, hoidudes plagiaadist; ● mõistab internetist leitud info kriitilise hindamise vajalikkust; ● oskab hinnata teabeallikate objektiivsust ning leiab vajaduse korral sama teema kohta 	<ul style="list-style-type: none"> ● Vormindab arvutiga lühemaid ja pikemaid tekste (nt kuulutusi, plakateid, referaate), järgides tekstitöötuse põhireegleid (suur ja väike algustäht; kirjavahemärgid, reavahetused ja tühikud; poolpaks, kald- ja allajoonitud kiri; üla- ja alaindeks; sõna-, rea-, lõiguvahe; teksti joondamine; laadid ja dokumendimallid; loetelud; värvid, joonised, pildid, diagrammid, tabelid); ● leiab internetist ja kopeerib tekstifailile või esitlusse erinevas formaadis algmaterjali(tekst, 	<p>Mudelid: sõnaline, suuline ja kirjalik tagasiside, enesehindamine, mitmeeristav hindamine AR/MAR.</p> <p>Meetodid: iseseisev töö, praktiline töö, uurimus, esitus.</p>	<p>„Elukestev õpe ja karjääri planeerimine” käsitlemine III kooliastmes keskendub õpilase võimete, huvide, vajaduste ja hoiakute teadvustamisele, õpioskuste arendamisele ning esmaste kutsevalikutega seostamisele. Õpilasi juhatakse mõtlema oma võimalikele tulevastele tegevusvaldkondadele ning arutlema, millised eeldused ja võimalused on neil olemas, et oma soove ellu viia. Tähtis on käsitleda töö ja kutsega seotud stereotüüpeid suhtumisi kriitiliselt, et need ei muutuks õpilase tulevikuväljavaadete piirajateks. Õpilasi teavitatakse erinevatest tööharjutamise võimalustest ning julgustatakse neid kasutama. Õpilasele vahendatakse teavet edasiõppimisvõimaluste kohta ning luuakse võimalus saada kutsenõustamist.</p> <p>„Keskkond ja jätkusuutlik areng” käsitlemine III kooliastmes keskendub kohalike ning globaalsete keskkonna- ja inimarenguprobleemide käsitlemisele. Eesmärk on kujundada arusaama loodusest kui terviksüsteemist, looduskeskkonna haprusest ning inimese sõltuvusest loodusvaradest ja -ressurssidest.</p> <p>„Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus” käsitlemine III kooliastmes keskendub</p>
---	---	---	---

<p>alternatiivset vaatenurka esindavaid allikaid;</p> <ul style="list-style-type: none"> ● oskab vilunult kasutada operatsioonisüsteemi graafilist kasutajaliidest (muudab akende suurust, töötab mitmes aknas, muudab vaateid, sordib faile); ● oskab tööd salvestada ettenähtud kohta; ● oskab leiada ja avada salvestatud faili uuesti, salvestab selle teise nime all; ● oskab kopeerida faile ühest kohast teise; ● oskab võrrelda faili suurust vaba ruumiga andmekandjal; ● oskab koostada teksti, diagramme, pilte, audiot, videot ja tabelleid sisaldava esitluse etteantud teemal; ● teab kuidas kujundada esitluse loetavalt ja 	<p>pilt, tabel, diagramm);</p> <ul style="list-style-type: none"> ● töötleb tekstifaile vajaduse korral, pidades kinni intellektuaalomandi kaitse headest tavadest; ● hindab internetist leitud infot kriitiliselt; ● hindab teabeallikate objektiivsust ning leiab vajaduse korral sama teema kohta alternatiivset vaatenurka esindavaid allikaid; ● kasutab vilunult operatsioonisüsteemi graafilist kasutajaliidest (muudab akende suurust, töötab mitmes aknas, muudab vaateid, sordib faile); 		<p>ühiskonna eri sektorite (avaliku, tulundus- ja mittetulundussektori) toimimisele ning nende seostele. Tähtsal kohal on riigi demokraatliku valitsemise korraldus ning üksikisiku või huvirühma osalemis- ja mõjutamisvõimalused kohaliku ja ühiskonna tasandi otsuste tegemisel. Kodanikualgatuse ning vabatahtlikuna tegutsemise mõistmiseks ja motiveerimiseks ning ettevõtlikkuse arendamiseks tutvustatakse õpilasele võimalusi osaleda tegevustes paikkonna hüvanguks ning teda julgustatakse neis tegevustes osalema.</p> <p>„Kultuuriline identiteet” käsitlemisel III kooliastmes on keskne aidata õpilasel mõista, et omaenda tugev kultuuriline identiteet toetab teda teistes kultuurides orienteerumisel.</p> <p>„Teabekeskond” käsitlemisel III kooliastmes õpitakse mõistma ja analüüsima meedia rolle ühiskonnas, sealhulgas majanduselus, ning kasutama meediat teabeallikana. Senisest olulisemaks muutub teabe usaldusväarsuse kriitiline hindamine, kuna õpilane hakkab leitud teavet järjest rohkem kasutama isiklike otsuste tegemiseks (nt õppimisvõimalusi valides). Õpetus ja kasvatus töös aitavad õpilasel mõista</p>
---	--	--	--

<p>esteetiliselt, lähtudes etteantud kriteeriumitest;</p> <ul style="list-style-type: none"> ● oskab etteantud andmestiku põhjal koostada andmetabeleid, sagedustabeleid ja sobivat tüüpi diagramme; ● teab arvuti väärist kasutamisest tekkida võivaid ohte oma tervisele; ● oskab oma igapäevatoos arvutiga neid ohte vältida; ● oskab kaitseb enda virtuaalset identiteeti väärkasutuse eest; ● teab ja oskab kanda arvutisse fotosid, videoid ja helisalvestisi; ● oskab ühendada turvaliselt arvuti külge erinevaid lisaseadmeid; ● oskab eristada keskkondade turvasemeid ning arvestab neid 	<ul style="list-style-type: none"> ● salvestab tehtud tööd ettenähtud kohta, leiab ja avab salvestatud faili uuesti, salvestab selle teise nime all; ● kopeerib faile ühest kohast teise; ● võrdleb faili suurust vaba ruumiga andmekandjal; ● koostab teksti, diagramme, pilte, audiot, videot ja tabeleid sisaldava esitluse etteantud teemal; ● kujundab esitluse loetavalt ja esteetiliselt, lähtudes järgmistest kriteeriumidest: optimaalne info hulk slaidil, märksõnad sidusa teksti asemel, allikatele viitamine, kujunduse säästlikkus; 		<p>internetis leiduvaid võimalusi ja ohte ning ennast ja oma privaatsust kaitsta; iseseisev teabeotsing muutub õpilasele harjumuspäraseks. Läbiva teema käsitlemine loob võimalused analüüsida meediaga seotud problemaatilisi olukordi (eraellu sekkumine, väärteabe edastamine, huvide kahjustamine, kallutatud teabe edastamine vms).</p> <p>„Tehnoloogia ja innovatsioon” käsitlemine III kooliastmes kujundab IKT rakendamise pädevusi igapäevaelus ja õpingutes. Nende pädevuste kujundamiseks tuleb erinevate õppeainete õpetajatel loovida oma ainetundidesse IKT rakendamisel põhinevaid meetodeid ja töövõtteid.</p> <p>„Tervis ja ohutus” käsitlemisel III kooliastmes pööratakse tähelepanu tervist ja ohutust väärtustavate hoiakute kujundamisele ning tervisliku ja ohutu käitumise oskuste arendamisele. Õppemeetoditest on kesksel kohal aktiivõppemeetodid, diskussioon, juhtumianalüüsid, rühmatöö, uurimisprojektid ja rollimängud. Tähtsal kohal on ka õpilastega korraldatavad klassivälised ennetusprogrammid ning õpilaste maksimaalne kaasamine tervist edendavatesse ja ümbritseva turvalisust suurendavatesse tegevustesse.</p>
---	--	--	--

<p>veebikeskkonda kasutades;</p> <ul style="list-style-type: none"> ● teab infootsingu erinevad võtted ja vahendid; ● oskab veebikeskkonnadesse kasutajaks registreeruda, kasutajaprofiili luua; ● teab kuidas kasutada Scratchi; 	<ul style="list-style-type: none"> ● koostab etteantud andmestiku põhjal andmetabeleid, sagedustabeleid ja sobivat tüüpi diagramme(tulp-, sektor- või joondiagramm); ● selgitab arvuti väärast kasutamisest tekkida võivaid ohte oma tervisele (sõltuvus, liigese ja rühivead, silmade kaitse); ● kasutab igapäevatoos arvutiga tervisele säästlike töövõteteid(valides õige istumisasendi, jälgides arvuti kasutamise kestust, tehes võimlemisharjutusi silmadele ja randmetele jne); 		<p>„Väärtused ja kõlblus” käsitlemine III kooliastmes toob selgemalt esile väärtushinnangute ja kõlbeliste normide ühiskondliku ning ajaloolis-kultuurilise mõõdme. Erinevate maailmavaadete ja religioonide tutvustamisega (ajaloos ning tänapäeval) toetatakse sallivuse ja lugupidava suhtumise ning maailmavaatelistes küsimustes orienteerumise oskuste kujunemist. Eri allikatest teabe kogumisega, erinevates õppeainetes käsitletu ning kogemuste põhjal juhitakse õpilasi arutlema väärtuste ja kõlbelisuse teemade üle, võrdlema erinevaid seisukohti ja põhjendama oma seisukohti, pidades silmas eelarvamusteta, taktitundelist, avatud ja lugupidavat suhtumist erinevatesse arusaamadesse.</p>
--	--	--	---

	<ul style="list-style-type: none">• kaitseb enda virtuaalset identiteeti väärkasutuse eest, valides igale keskkonnale uue tugeva parooli ning vahetades paroole sageli;• hoiab sensitiivset infot enda kohta ega avalikusta seda internetis;• kannab arvutisse fotosid, videoid ja helisalvestisi;• ühendab turvaliselt arvuti külge erinevaid lisaseadmeid (mälopulk, hiir, printer, väline kõvaketas);• eristab keskkondade turvatasemeid (nt http vs https, turvasertifikaadid) ning arvestab neid		
--	---	--	--

	veebikeskkonda kasutades; <ul style="list-style-type: none"> • teab infootsingu erinevad võtted ja vahendid; • oskab veebikeskkonnadess e kasutajaks registreeruda, kasutajaprofiili luua; • kasutab Scratchi graafilist programmeerimis-keelt mängude ja animatsioonide loomiseks; 		
--	--	--	--

8. klassi lahti kirjutatud õpitulemused	Õpitulemuste saavutamist toetav hindamine		Seos üldpädevuste ja läbivate teemadega kooli õppekava järgi
	hindamiskriteeriumid	kasutatud hindamismeetodid ja -mudelid	

<p><i>Lahtikirjutus lähtudes õpitulemustest.</i> <i>Mõistab, oskab, teab, väärtustab, tunneb, kujundab?</i></p>	<p><i>Mis on antud õpitulemuse hindamiskriteeriumid?</i> <i>Kasutab, osaleb, teeb, rakendab, eristab, kirjeldab, loeb, kirjutab, analüüsib, käitub, esitab, vormistab, põhjendab, võrdleb, nimetab, jutustab, arutleb, moodustab, seletab, sooritab?</i></p>	<p><i>Kuidas õpitulemust hinnatakse?</i> <i>Milliseid hindamismeetodeid kasutatakse?</i> Mudelid: <i>Sõnaline/täheline, suuline/kirjalik, jutustamine/kirjutamine, individuaalne töö/paaristöö/rühmatöö, enesehindamine/tagasiside;</i> Meetodid: <i>iseseisev töö, praktiline töö, õpimapp, laboratoorne töö, katse, uurimus, intervjuu, etteütlus, esitus, kirjand, lünktekst, ümberjutustus, kompositsioon, teose esitus, küsimustele vastamine, töövahendite hooldus</i></p>	<p><i>Kuidas seostan õpitulemuse õppekavas kirjeldatud üldpädevuse ja läbivate teemadega?</i> <i>Läbiv teeme tuleneb valitud õppematerjalist.</i></p>
<ul style="list-style-type: none"> ● <i>suudab loovalt lahendada 3D modelleerimisülesandeid;</i> ● <i>väärtustab loovust ja mitmekülgselt läbimõeldud lahendusi;</i> ● <i>oskab kasutada Scratchi graafilist programmeerimiskeelt, mille abil on lihtne ja huvitav koostada</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ● <i>on omandanud arenenud ruumikujutluse, tähelepanu ja iseseisva mõtlemise võime;</i> ● <i>loob keskkonnas Scratch erinevaid lugusid, ülesandeid</i> 	<p>Mudelid: <i>sõnaline, suuline ja kirjalik tagasiside, enesehindamine, mitteeristav hindamine AR/MAR.</i> Meetodid: <i>iseseisev töö, praktiline töö, uurimus, esitus, mäng.</i></p>	<p>„Elukestev õpe ja karjääri planeerimine” käsitlemine III kooliastmes keskendub õpilase võimete, huvide, vajaduste ja hoiakute teadvustamisele, õpioskuste arendamisele ning esmaste kutsevalikutega seostamisele. Õpilasi juhatakse mõtlema oma võimalikele tulevastele tegevusvaldkondadele ning arutlema, millised eeldused ja võimalused on neil olemas, et oma soove ellu viia. Tähtis on käsitleda töö ja kutsega</p>

<p><i>interaktiivseid lugusid, mängu ja animatsioone;</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ● <i>oskab kasutada kooli, kohaliku omavalitsuse ja riigi pakutavaid infosüsteeme ning noorte e-teenuseid;</i> ● <i>reflekteerib oma õpikogemust ajaveebi kodulehte kasutades;</i> ● <i>oskab kasutada turvaliselt ja eetilisel virtuaalset identiteeti;</i> ● <i>oskab turvaliselt käsitleda enda identiteeti, on ettevaatlik võõrastega virtuaalselt suheldes (libaidentiteet);</i> ● <i>hoidub kasutamast teiste inimeste identiteeti;</i> ● <i>oskab kasutada pilditöötlust ja vektorgraafikat plakatite, kaartide, kuulutuste jms kujundamisel, kasutades vabavaralisi ja</i> 	<p><i>ja mängu ning jagab tehtud töid teistega;</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ● <i>kasutab ID kaarti, SmartID või HarID autentimisel ja digiallkirjastamisel;</i> ● <i>leiab ja kasutab omavalitsuse veebilehelt e-teenuseid;</i> ● <i>kasutab kodanikuportaali eesti.ee.</i> ● <i>reflekteerib oma õpikogemust ajaveebi kodulehte kasutades;</i> ● <i>kasutab turvaliselt ja eetilisel virtuaalset identiteeti;</i> ● <i>kaitseb enda identiteeti, on ettevaatlik võõrastega virtuaalselt suheldes (libaidentiteet), hoidub kasutamast</i> 		<p>seotud stereotüüpseid suhtumisi kriitiliselt, et need ei muutuks õpilase tulevikuväljavaadete piirajateks. Õpilasi teavitatakse erinevatest tööharjutamise võimalustest ning julgustatakse neid kasutama. Õpilasele vahendatakse teavet edasiõppimisvõimaluste kohta ning luuakse võimalus saada kutsenõustamist.</p> <p>„Keskkond ja jätkusuutlik areng” käsitlemine III kooliastmes keskendub kohalike ning globaalsete keskkonna- ja inimarenguprobleemide käsitlemisele. Eesmärk on kujundada arusaama loodusest kui terviksüsteemist, looduskeskkonna haprusest ning inimese sõltuvusest loodusvaradest ja -ressurssidest.</p> <p>„Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus” käsitlemine III kooliastmes keskendub ühiskonna eri sektorite (avaliku, tulundus- ja mittetulundussektori) toimimisele ning nende seostele. Tähtsal kohal on riigi demokraatliku valitsemise korraldus ning üksikisiku või huvirühma osalemis- ja mõjutamisvõimalused kohaliku ja ühiskonna tasandi otsuste tegemisel. Kodanikualgatuse ning vabatahtlikuna tegutsemise mõistmiseks ja motiveerimiseks ning ettevõtlikkuse arendamiseks tutvustatakse õpilasele</p>
---	--	--	--

<p><i>veebipõhiseid programme;</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ● <i>oskab loovtöö vormistamisel kasutada dokumendi loomisel järgmisi kujundus elemente: päis ja jalus, laadide kasutamine pealkirjades, sisukorra automaatne genereerimine;</i> ● <i>oskab kasutada loovtöö vormistamisel lehekülgede nummerdamist;</i> 	<p><i>teiste inimeste identiteeti;</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ● <i>kasutab ajaveebi või kodulehte õpikogemuse refleksiooniks;</i> ● <i>kasutab veebipõhise kontoritarkvara dokumentide loomiseks koostöös kaasõpilastega;</i> ● <i>kasutab ühisjärjehoidjad ja vookogusid;.</i> ● <i>jätkab arendusprojektidega ning selle tarvis loob veebipõhise koostöökeskkonna;</i> ● <i>kasutab pilditöötlust ja vektorgraafikat plakatite, kaartide, kuulutuste jms kujundamisel, kasutades vabavaralisi ja veebipõhiseid</i> 		<p>võimalusi osaleda tegevustes paikkonna hüvanguks ning teda julgustatakse neis tegevustes osalema.</p> <p>„Kultuuriline identiteet” käsitlemisel III kooliastmes on keskne aidata õpilasel mõista, et omaenda tugev kultuuriline identiteet toetab teda teistes kultuurides orienteerumisel.</p> <p>„Teabekeskond” käsitlemisel III kooliastmes õpitakse mõistma ja analüüsima meedia rolle ühiskonnas, sealhulgas majanduselus, ning kasutama meediat teabeallikana. Senisest olulisemaks muutub teabe usaldusväärsuse kriitiline hindamine, kuna õpilane hakkab leitud teavet järjest rohkem kasutama isiklike otsuste tegemiseks (nt õppimisvõimalusi valides). Õpetus ja kasvatus töös aitavad õpilasel mõista internetis leiduvaid võimalusi ja ohte ning ennast ja oma privaatsust kaitsta; iseseisev teabeotsing muutub õpilasele harjumuspäraseks. Läbiva teema käsitlemine loob võimalused analüüsida meediaga seotud probleematilisi olukordi (eraellu sekkumine, väärteabe edastamine, huvide kahjustamine, kallutatud teabe edastamine vms).</p> <p>„Tehnoloogia ja innovatsioon” käsitlemine III kooliastmes kujundab IKT rakendamise</p>
--	---	--	---

	<p><i>programme (Inkscape);</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ● <i>vormindab korrektselt loovtöö järgmised osad: tiitelleht, automaatselt genereeritud sisukord, sissejuhatus, peatükid, alampeatükid, joonised, tabelid, päis, jalus, kokkuvõte, kasutatud kirjandus ja lisad;</i> ● <i>salvestab valmis loovtöö eri formaatides (doc, odt, pdf), pakib faili kokku, saadab selle e-posti teel manusena õpetajale, laeb veebikeskkonda ja prindib selle paberile;</i> 		<p>pädevusi igapäevaelus ja õpingutes. Nende pädevuste kujundamiseks tuleb erinevate õppeainete õpetajatel lõimida oma ainetundidesse IKT rakendamisel põhinevaid meetodeid ja töövõtteid.</p> <p>„Tervis ja ohutus” käsitlemisel III kooliastmes pööratakse tähelepanu tervist ja ohutust väärtustavate hoiakute kujundamisele ning tervisliku ja ohutu käitumise oskuste arendamisele. Õppemeetoditest on kesksel kohal aktiivõppemeetodid, diskussioon, juhtumianalüüsid, rühmatöö, uurimisprojektid ja rollimängud. Tähtsal kohal on ka õpilastega korraldatavad klassivälised ennetusprogrammid ning õpilaste maksimaalne kaasamine tervist edendavatesse ja ümbritseva turvalisust suurendavatesse tegevustes.</p> <p>„Väärtused ja kõlblus” käsitlemine III kooliastmes toob selgemalt esile väärtushinnangute ja kõlbeliste normide ühiskondliku ning ajaloolis-kultuurilise mõõdme. Erinevate maailmavaadete ja religioonide tutvustamisega (ajaloos ning tänapäeval) toetatakse sallivuse ja lugupidava suhtumise ning maailmavaatelistes küsimustes orienteerumise oskuste kujunemist. Eri allikatest teabe kogumisega,</p>
--	---	--	--

			erinevates õppeainetes käsitletu ning kogemuste põhjal juhitakse õpilasi arutlema väärtuste ja kõlbelisuse teemade üle, võrdlema erinevaid seisukohti ja põhjendama oma seisukohti, pidades silmas eelarvamusteta, taktitundelist, avatud ja lugupidavat suhtumist erinevatesse arusaamadesse.
--	--	--	--